

PATVIRTINTA
Jurbarko r. Veliuonos
Antano ir Jono Juškų
gimnazijos 2023 m.
birželio 29 d. direktoriaus
įsakymu Nr. VK-249

ŠVIETIMO PAGALBOS MOKINIUI TEIKIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mokyklos švietimo pagalbos mokiniui teikimo tvarkos aprašas (toliau – tvarka) parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Lietuvos Respublikos vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymu, Gimnazijos vaiko gerovės komisijos darbo reglamentu, Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2016 m. lapkričio 2 d. įsakymu Nr. V-950, Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 08 d. įsakymu Nr. V-1229, Psichologinės pagalbos švietimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. rugpjūčio 30 įsakymu Nr. V-663.

2. Ši tvarka reglamentuoja mokyklos darbuotojų — pagalbos mokiniui specialistų, sveikatos priežiūros specialisto, klasės vadovų, mokytojų ir mokyklos vadovų veiklą, susijusią su mokinių socialinių, pedagoginių, psichologinių poreikių tenkinimu, leidžiančią didinti ugdymo(-si) veiksmingumą.

3. Tvarka nustato mokinių švietimo pagalbos organizavimą, formas ir rūšis, padedančias mokiniui įgyvendinti teisę į mokslą.

4. Švietimo pagalbos tikslas - padėti užtikrinti veiksmingą mokinių ugdymąsi ir mokymąsi mokykloje bei sudaryti prielaidas pozityviai vaiko socializacijai ir pilietinei brandai.

5. Švietimo pagalbos uždaviniai:

5.1. užtikrinti mokinių saugumą mokykloje;

5.2. šalinti priežastis, dėl kurių mokiniai negali lankyti mokyklos ar vengia tai daryti;

5.3. užtikrinti vaikų mokymąsi pagal privalomojo ugdymo programas iki 16 metų;

5.4. kartu su tėvais (globėjais/rūpintojais) padėti mokiniams pasirinkti ugdymo(-si) programą ir planuoti tolesnį mokymąsi;

5.5. sudaryti sąlygas gabių mokinių ugdymui(-si);

5.6. padėti mokiniams adaptuotis mokykloje ar naujoje ugdymo pakopoje;

5.7. teikti reikalingą psichologinę, socialinę pedagoginę, specialiąją, pedagoginę pagalbą.

6. **Švietimo pagalbos teikimo principai:**

6.1. lygios galimybės – kiekvienam mokiniui užtikrinamas pagalbos prieinamumas;

6.2. visuotinumumas – pagalba teikiama visiems mokyklos mokiniams, kuriems jos reikia;

6.3. kompleksiskumas – pagalba teikiama pagal poreikį kartu su kitomis švietimo sistemos pagalbos mokiniui teikimo formomis;

6.4. decentralizacija – šeimos, visuomenės bei kitų institucijų dalyvavimas;

6.5. individualumas – pagalba teikiama atsižvelgiant į konkretaus mokinio problemas;

6.6. veiksmingumas – remiamasi profesionalia vadyba, tinkamais ir laiku priimtais sprendimais.

II. ŠVIETIMO PAGALBOS GAVĖJAI, TEIKĖJAI, FORMOS IR RŪŠYS

7. Švietimo pagalbos gavėjai: mokyklos mokiniai, mokytojai, mokinių tėvai.

8. Švietimo pagalbos teikėjai: klasių vadovai, mokytojai, socialinis pedagogas, logopedas, psichologas, sveikatos priežiūros specialistas, mokyklos vadovai.

9. Švietimo pagalbos formos:

9.1. individualus darbas su mokiniu:

- 9.1.1. turinčiu specialiųjų ugdymosi poreikių;
- 9.1.2. mokomu namuose;
- 9.1.3. besimokančiu pagal pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programą (iškilus mokymosi sunkumams bei individualioms problemoms);
- 9.1.4. darbas su gabiau mokiniu;
- 9.1.5. darbas su mokiniu padedant planuoti studijas, karjerą;
- 9.2. darbas su klase ar grupe:
 - 9.2.1. ugdymo dalyvių tarpusavio santykių reguliavimas;
 - 9.2.2. konsultacijos;
 - 9.2.3. psichologiniai ar sociologiniai tyrimai;
 - 9.2.4. socialinio pedagogo, psichologo ar logopedo grupiniai užsiėmimai;
 - 9.2.5. karjeros planavimo informacijos sklaida;
 - 9.2.6. sveikatinimo veiklų vykdymas.
- 9.3. Darbas su mokinio šeima ar jo atstovais pagal įstatymą:
 - 9.3.1. pagalba sprendžiant problemas, trukdančias mokinio ugdymo(-si) procesui;
 - 9.3.2. pagalba pasirenkant būsimą profesiją;
 - 9.3.3. tėvų (globėjų/rūpintojų) ir mokyklos bendradarbiavimo stiprinimas.
- 9.4. darbas su mokyklos bendruomene:
 - 9.4.1. saugios aplinkos kūrimas ir palaikymas;
 - 9.4.2. savivaldos aktyvinimas.
- 9.5. darbas su socialiniais partneriais, Vaiko teisių apsaugos tarnyba, pedagogine psichologine tarnyba siekiant užtikrinti pagalbos veiksmingumą.

10. Švietimo pagalbos teikimo rūšys:

- 10.1. konsultavimas (mokinio, mokinių grupės, mokytojų, tėvų (globėjų/rūpintojų) siekiant padėti išsiaiškinti ir suprasti tai, kas vyksta jų gyvenimo ir mokymosi erdvėje, padedant mokytis, naujai elgtis, geriau pažinti save ar pasirinkti profesiją);
- 10.2. ugdymo diferencijavimas mokiniui ar mokinių grupei, siekiant sudaryti palankias sąlygas tiek gabiau tiek mokymosi problemų turinčių mokinių ugdymui;
- 10.3. socialinių ir gyvenimo įgūdžių formavimas – ugdomas gebėjimas priimti sprendimus ir spręsti problemas, kūrybiškai ir kritiškai mąstyti, bendrauti, pažinti save, elgtis visuomenėje priimtinais būdais, valdyti emocijas, sveikos gyvensenos įgūdžiai;
- 10.4. elgesio korekcija, socialiai priimtino elgesio modeliavimas;
- 10.5. nusikalstamumo, mokyklos nelankymo, alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo, savižudybių, ŽIV/AIDS, prievartos, smurto ir teisės pažeidimų prevencija;
- 10.6. pagalbos komandos telkimas mokykloje (esant reikalui, pasitelkiant šeimą bei socialinius partnerius), siekiant sėkmingai spręsti mokinių problemas.

III. ŠVIETIMO PAGALBOS TEIKIMO ORGANIZAVIMAS

- 11. **Klasių vadovai ir mokytojai** teikia pedagoginę pagalbą savo klasės mokiniams:
 - 11.1. rūpinasi mokinių asmenybės ugdymu(-si) bei branda;
 - 11.2. siekia pažinti auklėtinių, mokinių poreikius, polinkius, interesus, gabumus, diferencijuoja ir individualizuoja ugdymo procesą;
 - 11.3. domisi ir rūpinasi mokinių sveikata, jų sauga, puoselėja sveiką gyvenseną;
 - 11.4. suteikia mokiniui reikiamą pagalbą pastebėjus, kad jo atžvilgiu taikomas smurtas, prievarta, patyčios ar kitokio pobūdžio išnaudojimas;
 - 11.5. bendradarbiauja su pagalbos mokiniui, sveikatos priežiūros specialistais;
 - 11.6. informuoja tėvus (globėjus/rūpintojus) apie išskylančias problemas;
 - 11.7. padeda mokiniams spręsti psichologines, socialines, bendravimo, mokymosi ir kt. problemas;
 - 11.8. stebi, analizuoja tėvų bei socialinės aplinkos poveikį ugdymui(-si).

11.9. mokytojai stebi, analizuoja ir laiku identifikuoja kylančius sunkumus (pastebi, kad mokiniui nesiseka pasiekti bendrosiose programose numatytų konkretaus dalyko pasiekimų, po nepatenkinamo kontrolinio darbo įvertinimo, po ligos ir kt.);

11.10. esant būtinybei informuoja klasės vadovą, mokinio tėvus;

11.11. mokymosi pagalba integruojama į ugdymo procesą. Mokytojas pritaiko mokymo (si) užduotis, metodus ir kt.

11.12. mokytojai teikia individualią pagalbą per pamoką, po pamokų pagal grafiką arba kitu su mokiniu suderintu laiku (per „langus“, kt.);

11.13. mokytojai informuoja mokyklos švietimo pagalbos specialistus, mokinio tėvus, kartu tariasi dėl pagalbos (jeigu suteikta pagalba neefektyvi);

11.14. organizuoja papildomas konsultacijas IVG klasių mokiniams rengiantis brandos egzaminams;

11.15. teikia pagalbą ruošiantis olimpiadoms ir konkursams;

11.16. konsultuoja mokinius jiems renkantis individualų ugdymo planą, brandos egzaminus;

11.17. sukuria vertinimo sistemą palankią mokiniui;

11.18. siūlo dalykų pasirenkamuosius dalykų modulius, padedančius įtvirtinti žinias.

12. Pagalbos mokiniui specialistai (socialinis pedagogas, logopedas, psichologas) teikia socialinę pedagoginę, logopedinę ir psichologinę pagalbą;

13. Sveikatos priežiūros specialistas dirba bendradarbiaudamas su mokyklos bendruomene, kitais sveikatos priežiūros, psichologinės bei socialinės pedagoginės pagalbos ir kitų suinteresuotų tarnybų specialistais:

13.1. teikia sveikatinimo veiklos metodines konsultacijas mokytojams, mokiniams, jų tėvams (globėjams/rūpintojams) bei kaupia metodinę ir informacinę medžiagą mokinių sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo klausimais;

13.2. teikia informaciją sveikatos išsaugojimo bei stiprinimo klausimais ir organizuoja šios informacijos sklaidą (mokyklos stenduose, renginiuose, viktorinose ir pan.) mokyklos bendruomenei;

13.3. inicijuoja ir dalyvauja mokyklos sveikatinimo projektų (programų) rengime bei juos įgyvendinant;

13.4. teikia pagalbą mokiniams ugdant sveikos gyvensenos ir asmens higienos įgūdžius;

13.5. dalyvauja organizuojant mokinių maitinimo priežiūrą, skatinant sveiką mitybą bei sveikos mitybos įgūdžių formavimą;

13.6. dalyvauja mokyklos darbo grupėse, sprendžiančiose mokinių psichologines, adaptacijos ir socialines problemas.

14. Gimnazijos vaiko gerovės komisija:

14.1. organizuoja ir koordinuoja prevencinį darbą, švietimo pagalbos teikimą mokiniams, mokytojams, mokinių tėvams (globėjams/rūpintojams), saugios ir palankios vaiko ugdymui aplinkos kūrimą;

14.2. organizuoja švietimo programų pritaikymą mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, atlieka mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus poreikius, atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pirminį įvertinimą ir atlieka kitas su vaiko gerove susijusias funkcijas.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

15. Klasių vadovai supažindina mokinius ir jų tėvus su svarbiausiomis tvarkos nuostatomis, organizavimu.

16. Mokyklos darbuotojų bendradarbiavimas, pagalbos teikimo vaikui planavimas, aptarimas ir vertinimas, atsakingas tvarkos vykdymas užtikrina visavertišką pagalbos mokiniui įgyvendinimą gimnazijoje.
